

ក្រសួងអប់រំជាតិ

សទ្ទានុក្រម ខេមរយានកម្ម

ចាន់ដា . ខ្មែរ

ខេមរយានកម្ម

CA 24

គណៈកម្មការអនុវិធាន

តែងតាំងដោយលិខិតអនុញ្ញាតការលេខ ៦៦៨ អសខ — ៧១ ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ ធ្នូ ១៩៧១
 នីតិលេខ ១៦៦ កបុ. ចុះថ្ងៃទី ០៩ ខែ កុម្ភៈ ១៩៧៣ ។

សមាសភាពគណៈកម្មការ

១. លោក	ឡុច ផ្លែង	ប្រធាន	
២. —	យួន ឃិន	អនុប្រធានទី ១	
៣. អ្នកស្រី	លី គឹមអុង	អនុប្រធានទី ២	
៤. —	សោ ថៃសេង	សមាជិក	
៥. លោក	កែន យួន	—	
៦. —	វ៉ិ ពៅ	តំណាងគ.ក.ប.	វេយ្យាករណ៍
៧. —	ឈន លី	—	គណិតវិទ្យា
៨. —	ស៊ិន អូនហេង	—	រូបវិទ្យា - គីមី
៩. អ្នកស្រី	ថាច់ អ៊ឹង	—	ធម្មជាតិវិទ្យា
១០. លោក	ស្រី ស្រុន	—	ប្រវត្តិវិទ្យា
១១. —	ម៉ៅ ណាំ	—	ភូមិវិទ្យា
១២. —	ស៊ូ សយ	—	ភីឡា
១៣. —	ឈុន ខុន	—	កសិកម្ម
១៤. —	គី ណាង	—	អក្សរសាស្ត្រ
១៥. —	ព្រំ ខាត់	—	ពោធិ៍សាត់
១៦. អ្នកស្រី	លី ជានី	—	ទស្សនវិទ្យា
១៧. —	គាន់ យេងភួន	—	វិទ្យាមេដុះ

អារម្ភកថា

កាលឆ្នាំ ១៩៦៨ គណៈកម្មាធិការជាតិអចិន្ត្រៃយ៍ខេមរយានកម្មបានបោះពុម្ពផ្សាយ សទ្ទានុក្រមបារាំង-ខ្មែរ តូចមួយម្តងហើយ ។ នៅក្នុងសទ្ទានុក្រមនោះ មានដាក់តែ ពាក្យគន្លឹះឆ្នាំទីមួយនិងទីពីរ ហើយមានរៀបពាក្យជាក្រុមតាមមុខវិជ្ជា ដូចជា កសិកម្ម រោងជាង វិជ្ជាមេធ្មៈ ភូមិវិទ្យា ។ល។ ក្នុងគោលបំណងសំរួលកិច្ចការគណៈកម្មការ បច្ចេកទេស ហើយពាក្យជាច្រើនពុំមានប្រែជាខ្មែរទេ គ្រាន់តែយោង (ម.ព.) ចោល ទទេប៉ុណ្ណោះ ។

ឧទាហរណ៍ :

ពាក្យភូមិវិទ្យា :

aérien *adj.* ម.ព. navigation aérienne

aérien *adj.* ម.ព. réseau aérien

aérien *adj.* ម.ព. trafic aérien

យើងសង្កេតឃើញថា ដាក់ពាក្យតាមមុខវិជ្ជានិងយោងចោល ដោយមិនប្រែបែប នេះ ជាហេតុនាំអោយសទ្ទានុក្រមពុំមានលក្ខណៈស្រួលប្រើសំរាប់ទាំងអស់គ្នាឡើយ ។

សទ្ទានុក្រមបារាំង-ខ្មែរដែលវិទ្យាស្ថានជាតិខេមរយានកម្មបោះពុម្ពលើកនេះ មាន ពាក្យគន្លឹះច្រើនជាងសទ្ទានុក្រមមុន គឺមានពាក្យឆ្នាំទីមួយដល់ឆ្នាំទីប្រាំមួយដោយរៀប រក្សាតាមលំដាប់ហូរហែ ហើយបញ្ជាក់បុខវិជ្ជាអមពាក្យប្រែនីមួយៗនិងដោយប្រែពាក្យ យោងទាំងអស់ភ្ជាប់នឹងពាក្យមេនោះ យកន័យសេចក្តីតែម្តង គ្រាន់តែប្រើសញ្ញា « ~ » ជំនួសពាក្យមេទាំងនោះ ។

ឧទាហរណ៍ :

aérien, enne a.

canalisation ~ (At) បណ្តាញខ្សែអាកាស

coupe-circuit ~ (At) បណ្តាចំសៀកអាកាស

flotte ~ (G) កងអាកាសយាន

canalisation n.f. (SN) បណ្តាញសរសៃ

~ aérienne (At) បណ្តាញខ្សែអាកាស

~ électrique (At) មាតិកាអគ្គិសនី

~ souterraine (At) បណ្តាញខ្សែក្នុងដី

système de ~ (H) វិធីបង្ហាញ

អ្នកមានអាចចោទថា យោងទៅមកច្រើនដូចនេះជាការឥតប្រយោជន៍ ។ ប៉ុន្តែ សូមពិនិត្យមើលពាក្យ canalisation :

ខាងធម្មជាតិ វិទ្យា ប្រែពាក្យ canalisation នេះថា «បណ្តាញសរសៃ» ខុសពីខាង រោងជាងនិងប្រវត្តិវិទ្យា ។ បានសេចក្តីថា ពាក្យពារាំងមួយអាចប្រែចេញជាពាក្យខ្មែរ ច្រើន យោងទៅតាមន័យបច្ចេកទេសក្នុងមុខវិជ្ជានីមួយៗ ។ យើងដាក់ពាក្យយោង ដោយប្រែអោយហើយដូចនេះ ដើម្បីសំរួលការប្រើប្រាស់សទ្ទានុក្រមរបស់យើង ។

ពាក្យទាំងឡាយដែលយើងប្រមូលយកមកចងក្រងជាសទ្ទានុក្រមនេះ ជាពាក្យរបស់ គណៈកម្មការបច្ចេកទេសផ្សេងៗ ដែលស្នើមតិគណៈកម្មការអនុប័តពាក្យរាល់ពេលប្រជុំ បីដងក្នុងមួយសប្តាហ៍ ។ គណៈកម្មការអនុប័តពាក្យនេះមាននាទីប្រនីតអនុប័តពាក្យតាម សេចក្តីពន្យល់និងសំណើរបស់តំណាងគណៈកម្មការបច្ចេកទេស ។ យើងប្រែពាក្យបរ ទេសដោយចេញជាន័យសេចក្តីខ្មែរត្រង់ៗ តាមមុខវិជ្ជានីមួយៗ ឬក៏រក្សាទុកសូររបរទេស ដដែល គ្រាន់តែសំរួលសំណេរតាមខ្មែរ ។ ក្នុងករណីនេះ យើងបង្កើតគោលប្រែពាក្យ ជាច្រើន ដើម្បីរកឥរិយាបថខាងន័យនិងខាងសំណេរ ។

យើងច្រើនប្រើវិធីនេះ ចំពោះពាក្យដែលប្រែចេញតាមន័យ ដើម្បីចៀសវាងពាក្យ ឃ្លា ដូចជាពាក្យដែលមានដាក់ « ការ សេចក្តី អ្នក ប្រដាប់ » ទៅពីមុខជាដើម លើក លែងតែពាក្យខ្លះដែលផ្តល់ទៅមិនកើតនោះចេញ ។

ឧទាហរណ៍:

classement	ប្រែថា	ចំណាត់ថ្នាក់	ប៊ែកប្រែថា	ការចាត់ថ្នាក់
besoin	—,,—	តម្រូវការ	—,,—	សេចក្តីត្រូវការ
mort-né	—,,—	ខ្មែតស្លាប់	—,,—	អ្នកកើតស្លាប់
reptile	—,,—	ល្អិត	—,,—	សត្វល្អិត
agitateur	—,,—	ទូរ	—,,—	ប្រដាប់កូរ

ចំពោះពាក្យដែលមិនប្រែ យើងគ្រាន់តែសំរួលសូរនិងសំណេរខ្លះតាមលក្ខណៈខ្មែរ ដោយបង្កើតគោលទុកជាមូលដ្ឋានខ្លះ ។ យ៉ាងណាមិញ យើងសំរួលដោយមិនប្រើ សញ្ញា ហ្គ ហ្វ ហ្ស ដើម្បីសំគាល់សំលេង gue fe phe je che នោះទេ តែយើងប្រើ ក គ ឆ ត ស សិ ច ជ ជំនួសវិញ ។ ធ្វើយ៉ាងនេះ ដើម្បីចៀសវាងការបង្កើតសញ្ញាថ្មី បន្ថែមលើការរាងព្យញ្ជនៈខ្មែរ ដែលមានច្រើនលើសលុបណាស់ទៅហើយ ។

ឧទាហរណ៍ :

Chicago	សិកាហ្គោ	ស៊ិកាហ្គោ	ប៊ិកសិកាហ្គោ	ស៊ិកាហ្គោឬស៊ិកាហ្គោ
De Gaulle	—,,—	ឌីកូល	—,,—	ឌីហ្គោលឬឌីកោល
Asie	—,,—	អាស៊ី	—,,—	អាហ្ស៊ី
oxygène	—,,—	អុកស៊ីសែន	—,,—	អុកស៊ីហ្សែន
réflexe	—,,—	រេផ្លិច	—,,—	រេហ្វ្លិច

ពាក្យអនុម័តត្រូវបានបញ្ជូនទៅសុំសេចក្តីយល់ព្រមពីសម្តេចព្រះសង្ឃរាជ ហ្គតតាត ដើម្បីផ្សាយនិងអោយប្រើជាផ្លូវការ ។

ស្របនឹងសហប្រតិបត្តិការយ៉ាងសកម្មពីសម្តេចព្រះសង្ឃរាជនេះ ព្រះភិក្ខុ វិរិយបណ្ឌិត គោប៉ាងខាត់ដែលជាប្រធានគណៈកម្មការចម្រុះខាងភាសាខ្មែរ ក៏បានចំណាយពេលវេលា តំវែករង់គោលប្រែពាក្យរបស់យើងយ៉ាងច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់ណាស់ដែរ ។

ដូចនេះ ដំណើរវិធានការរបស់យើងមានគោលដំណែរគួរជាទីកត់ក្តៅដែរ ។ ប៉ុន្តែ ដោយហេតុថា ការស្រាវជ្រាវនេះតែនាំអោយឃើញពីហុសក្នុងវិធានការធ្វើរួចមកហើយ ទើបចេះតែមានការសើរើពាក្យមិនចេះចប់ ។

ជាបញ្ចប់ ហើរភិក្ខុវាយនឹងទទួលនូវការរិះគន់ស្តាប់គាត់សំណាក់អ្នកអានពានិក្ខុ ។

ឧទាហរណ៍:

រដ្ឋបាល

ស្រុក	ស្រុក	កំពង់ចាម	ស្រុក	insomuch
ក្រុង	(A)	ក្រុង	—	closed
ខេត្ត	(A)	ខេត្ត	—	in-hand
ស្រុក	(A)	ស្រុក	—	all-ways
ក្រុង	(A)	ក្រុង	—	intelligible

ខ្ញុំ: ពេញបញ្ជីនេះនឹងបញ្ជាក់ពីស្ថានភាពនៃការងារ ប្រទេសកម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា

សូមមេត្តារិះគន់

អោយបានច្រើនបំផុត

ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា ឬ ប្រទេសកម្ពុជា

A

abandon *n.m.*

vainqueur par ~ (Sp) ឃ្លាញដាច់ការ

abandonné, e *a.*

vallée ~ (G) ព្រំព្រាបទន្លេ

abots *n.m. pl. (EM)*

ឃ្លាំងក្រុង (ឆ្នាំ)

abotage *n.m. (AI)*

ការបំបែក

abattoir *n.m. (G)*

ទីសំបោកសត្វ

abbaye *n.f. (II)*

ការប្រជុំ (ការប្រជុំសំបោក)

abbé *n.m. (H)*

អធិបតី

abcès *n.m. (SN)*

ឃ្លា

abdomen *n.m. (SN)*

ពោះ

abdominal *n.m. (SN)*

ពោះច្រវាក់

abdominal, e *a.*

cavité ~ (SN) ព្រំព្រាបពោះ

polviennne ~ (Ag) ព្រំព្រាបពោះ

abeille *n.f.*

ប្រុំ

nid d' ~ (EM) កន្លែងស្នាក់ប្រុំ

abîme *n.m. (G)*

កន្លែងស្ងួត

~ sous-marin (G) កន្លែងស្ងួតក្រោមទឹក

abjection *n.f. (EM)*

ការបាត់បង់

(ការបាត់បង់)

abolition de

l'esclavage (G) ការបំបាត់ការលក់

about *n.m.*

~ de la merlaise (Az) ភាគីកំពែង

~ de l'œuon (At) ក្របខ្សែ

aboucher en angle (At) ប្រជុំ

abrasif *n.m.*

~ alumineux (At) គ្រាប់បាញ់អាលុយមីញ៉ូម

~ siliceux (At) គ្រាប់ស៊ីលីកា

abrevé, e *a. (AI)*

ក្លីក

vivure ~ (At) ជីវភាពក្លីក

abri *n.m. (SN)*

ទីកំពត់

à l' ~ de l'air (PC) កំពត់ភ្នំខ្យល់

abricotier *n.m. (Ag)*

ដើមប្រឹក្សា

abrupt *n.m. (G)*

កំពែងខ្លាំង

abscisse *n.f. (M)*

អ័ន្ទស៊ីស

~ curviligne du

point M អ័ន្ទស៊ីសក្រោយចំណុច M

absolu, e *a.*

alcool ~ (PC) កំពត់កុលស្ករ

erreur ~ (M) កំហុស

indice ~ (PC) កំពត់ស្រី

température ~ (PC) កំពត់សីតុណ្ហភាព

valeur ~ (M) កំហុស

zéro ~ (PC) កំពត់សីតុណ្ហភាព

absorbant, e *a.*